

LAUKU E-LAPA

Nedēļas aktualitātes

02.07.2021. Nr. 25 (354)

Publicitātes foto

LAUKSAIMNIECĪBA

Iznācis žurnāla "Latvijas Lopkopis" jūnija numurs

Žurnāla "Latvijas Lopkopis" jūnija izdevumā par kooperācijas attīstību Latvijā, tās nozīmi lauksaimniecībā, panākumiem un kļūdām. Saimnieku pieredzes stāsts par ādažnieci, SIA "Milkosa" īpašnieci Sanitu Pani-Janevicu, kura audzē kazas un ražo izcilus fermentētus un nogatavinātus sierus. Raksti arī par sāpju nozīmi dzīvnieku veselības novērtējumā, cukuriem un to nozīmi slaucamo govju barības devā u. c. Plašāk: <https://ej.uz/g5ad>

Vasarāju ražas prognozes – piesardzīgas

Karstais un sutīgi siltais laiks arī šogad veicinājis vasarāju pārlieku strauju attīstību un dažādu kaitēkļu savairošanos. Tādējādi vasarāju ražas prognoze pašlaik ir visai piesardzīga, norāda Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra augkopības speciālisti. Kopumā vasarāji Latvijā iesēti nedaudz vairāk kā 293 tūkstošos hektāru. Vislielāko platību – 113,18 tūkst./ha – aizņem vasaras kvieši.

Plašāk: <https://ej.uz/8xje>

Atbalsts mazajiem/jaunajiem lauksaimniekiem – ar atbilstošu izglītību

Saimniecību konkurētspējas veicināšanai mazie lauksaimnieki drīzumā varēs pieteikties atbalstam saimniecību attīstībai, savukārt jaunie lauksaimnieki – atbalsta saņemšanai saimniecību dibināšanai vai esošo saimniecību pārņemšanai. Te gan jāatceras, ka, lai varētu pretendēt uz atbalstu šajās programmās, viens no nosacījumiem ir – atbilstoša izglītība.

Plašāk: <https://ej.uz/wig1>

Pavārus aicina pieteikties konkursam "Manā novada garša"

Jau otro gadu LLKC sadarbībā ar Pavāru klubu pasākuma "Novada Garša" programmā aicina publiskā ēdināšanas sektora pavārus piedalīties konkursā "Manā novada garša". Konkursā var piedalīties ikviens kvalificēts pavārs bez vecuma ierobežojuma, kurš vismaz pēdējos divus gadus strādājis par pavāru publiskā sektora ēdināšanas uzņēmumā.

Plašāk: <https://ej.uz/qvvu>

Ieteikumi, kā mazināt karstuma ietekmi dārzā

Latvija šogad piedzīvo jau otro karstuma vilni. Augiem stress, daudz jālaista, rodas daudzas problēmas. Kā dārzā spēt sadzīvot ar karstumu un kā mazināt tā ietekmi dārzā. Karstums vairāk var izpausties līdzēnās platībās, kur aug tikai lakstaugi un nelieli krūmi. Virs tādiem dārziem gaisa masas uzkarst spēcīgāk un var noturēties ilgstoti.

Plašāk: <https://ej.uz/njgi>

Kā palīdzēt dzīvniekiem karstajā laikā

Karstajā laikā Pārtikas un veterinārais dienests aicina īpašniekus īpaši pievērst uzmanību dzīvniekiem, jo gan lauksaimniecības, gan mājas dzīvnieki ir jutīgi pret paaugstinātas temperatūras iedarbību. Ilgstoti uzturoties paaugstinātā temperatūrā, notiek perifēro asinsvadu paplašināšanās un ja cirkulējošo asiņu apjoms nepalielinās, dzīvniekiem iestājas sirds mazspēja, kas var beigties ar nāvi.

Plašāk: <https://ej.uz/tn8u>

Noskaidroti konkursa "Šodien laukos" 1. posma uzvarētāji

Noslēdzies pirmais konkursa "Šodien laukos" posms, ko rīko LLKC. Šajā posmā piedalījās 6.-9. klašu skolēni. Klašu grupā 1. vietu ieguva Nīkrāces pamatskolas komanda "Zaļie draugi" skolotāju Mārītes Vanagas un Līgas Prikules vadībā. Savukārt individuāli 1. vietu ieguva Māris Gulbis no Limbažiem.

Plašāk: <https://ej.uz/b2hj>

Aicina uz vebināru "Tehnikas un iekārtu katalogs"

LAD 6. jūlijā plkst. 9.00-10.30 rīko vebināru lauksaimniekiem par Tehnikas un iekārtu katalogu. Vebināra laikā tiks sniegtā informācija par normatīvajiem aktiem, kas nosaka Tehnikas un iekārtu kataloga ieviešanu, par kataloga lietošanu Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā, komisiju, kas vērtē tehnikas vienību iekļaušanu katalogā, un citiem jautājumiem.

Plašāk: <https://ej.uz/ctba>

Kooperācija - ar pacietību līdz tirgus spēkam

Par kooperācijas attīstību Latvijā, tās nozīmi lauksaimniecībā, panākumiem un klūdām saruna ar Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas (LLKA) valdes priekšsēdētāju un "Vidzemes agroekonomiskās kooperatīvās sabiedrības" (VAKS) vadītāju Induli Jansonu, Zemkopības ministrijas parlamentāro sekretāru Jāni Grasbergu un kooperatīva "Piena loģistika" valdes priekšsēdētāju Agri Ludriksонu.

Plašāk: <https://ej.uz/knro>

Jauni īpašās veterinārās receptes noteikumi

Valdība 22. jūnijā valdība apstiprināja jaunos īpašās veterinārās receptes noteikumus, kas precīzē prasības un kārtību īpašās veterinārās receptes un tās veidlapas apritei, kā arī īpašās veterinārās receptes veidlapas formu (paraugu).

Plašāk: <https://ej.uz/od3i>

Var pieteikties atbalstam Covid-19 seku mazināšanai

Valdība apstiprinājusi noteikumus par valsts atbalstu mājputnu nozarei un cūkkopības nozarei, lai mazinātu Covid-19 izplatības negatīvo ietekmi. Mājputnu nozarei paredz piešķirt 9,35 miljonu eiro atbalstu, savukārt cūkkopības nozarei - 12,7 miljonus eiro.

Plašāk: <https://ej.uz/99cw>

Cukuri barības devā ietekmē svaigpiena kvalitāti

Piensaimniekiem vajadzētu apsvērt iespēju ražīgajām govīm barības devu papildināt ar cukura produktiem, tas ir izdevīgi. Zāles zelmeņa sausnā, tāpat kā proteīns, kokšķiedra un citas barības vielas, ir arī cukuri. Cik daudz cukuru ir zāles zelmeņa sausnā, atkarīgs no zelmeņa botāniskā sastāva. Stiebrzāļu zelmenī cukuru būs vairāk, bet zelmenī, kurā pārsvarā ir tauriņzieži, to būs mazāk.

Plašāk: <https://ej.uz/a5on>

Sāpju nozīme dzīvnieku veselības novērtējumā

Arvien biežāk dzīvnieku īpašnieki un veterinārīsti dzīvnieku veselības novērtēšanā cenšas identificēt sāpju pazīmes, kuras brīdina par problēmu ar dzīvnieku. Šī ir salīdzinoši jauna izpratne par slimību diagnosticēšanas sarežģītību un medicīniskajām manipulācijām dzīvnieku ārstēšanā, ka jāveic problemātisko vietu atsāpināšana.

Plašāk: <https://ej.uz/g6bk>

Noslēdzies demonstrējums zirkopībā

LLKC realizēja demonstrējumu zirkopībā par tēmu "Latvijas siltasiņu zirgu šķirnes ķēvju salīdzinājums ģenētiskās efektivitātes uzlabošanai populācijā", kas tika ierīkots Ivetas Janelsiņas salīmiecībā "Druvas". Demonstrējums tika uzsākts 2019. gadā un turpinājās 27 mēnešus.

Plašāk: <https://ej.uz/11j1>

Atziņas par kaitēgajiem organismiem pākšaugu sējumos

Jau ceturto gadu Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs ierīko demonstrējumu par kaitēgo organismu ierobežošanu laukaugu sējumos dažādos Latvijas reģionos. Demonstrējums ierīkots z/s "Lejasciņi" Valkas novadā un SIA "Upeskalni AB" Kuldīgas novadā.

Plašāk: <https://ej.uz/c5w8>

Augsnes apstrādes tehnoloģiju salīdzinājums graudaugos

Jau ceturto gadu jūnija vidū notika LLKC Jēkabpils un Limbažu konsultāciju biroju organizētā lauka diena par augsnes apstrādes tehnoloģiju salīdzinājumu graudaugos. Tāpat kā iepriekšējā gadā, arī šogad lauka diena bija skatāma Zoom tiešsaistē. E-laukā dienā tika prezentēti iepriekšējā gada rezultāti demonstrējumam, kurš tika ierīkots 2018. gadā.

Plašāk: <https://ej.uz/8hq4>

LLKC atsāk mācības par bioloģiski vērtīgu zālāju apsaimniekošanu

Pēc ilgāka pārtraukuma saistībā ar Covid-19 noteiktajiem pulcēšanās ierobežojumiem Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs atsāk mācības par bioloģiski vērtīgo zālāju apsaimniekošanu.

Plašāk: <https://ej.uz/jnfu>

Lauka diena par tehnoloģiskiem risinājumiem laukaugu audzēšanā

LLKC sadarbībā ar SIA "Bebruciems", z/s "Celiņi", LLU MPS Pēterlauki Višķu nodaļu, Latvijas Zemnieku federāciju un AREI aicina 6. jūlijā piedalīties tiešsaistes e-lauka dienā par tehnoloģiskiem risinājumiem laukaugu audzēšanā.

Plašāk: <https://ej.uz/yvoz>

Piedalieties lauka dienā gaļas liellopu saimniecībā

LLKC sadarbībā ar SIA "3DPRO", ZS un AREI aicina 8. jūlijā apmeklēt demonstrējuma lauka dienu par starpatnešanās intervāla samazināšanas iespējām zīdītājgovju ganāmpulkā.

Plašāk: <https://ej.uz/1zsm>

Aicina neiegādāties Latvijā nereģistrētus AAL

Laika apstākļu dēļ šajā sezonā īpaši izteikta ir kaitēkļu savairošanās dažādās augkopības kultūrās, kas palielina nepieciešamību iegādāties un lietot augu aizsardzības līdzekļus (AAL). Jūnijā Valsts augu aizsardzības dienestā (VAAD) saņemta informācija par gadījumiem Aizkraukles, Jēkabpils un Daugavpils novados, kad pārdevēji no Lietuvas izbraukuma tirdzniecībā piedāvā iegādāties Latvijā neatļautus AAL.

Plašāk: <https://ej.uz/amvq>

Jūnija laikapstākļi veicinājuši kaitēkļu savairošanos

Sausie un karstie jūnija laikapstākļi veicinājuši kaitēkļu masveida savairošanos. Dārzos un mežos iedzīvotāju uzmanību vairāk pievērš dažādas tīklkodes - kokos satīklojumos mītošie kāpuri un to radītie bojājumi - nograutās lapas. Šobrīd vairāk pamānāmas ir augļu koku tīklkode (*Yponomeuta padellus*) un ābeļu tīklkode (*Yponomeuta malinellus*).

Plašāk: <https://ej.uz/qmor>

Pastiprina pārbaudes citā valstī reģistrētai traktortehnikai

Sākot ar 2021. gada 1. jūliju, Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra, īstenojot tirgus uzraudzību, pastiprinās atbilstības pārbaudes tādai traktortehnikai, kura ir reģistrēta citā valstī, t. sk. Šengenas zonas dalībvalstīs, bet viena gada laikā pēc pirmās reģistrācijas tiks pieteikta reģistrācijai Latvijā.

Plašāk: <https://ej.uz/z4gy>

Pirma reizi Latvijā paziņoti zīmes "Viedais ciems" saņēmēji

Paziņoti pirmie 12 Latvijas ciemi, kuri ieguvuši atpazīstamības zīmi "Viedais ciems". Rezultātu paziņošana noritēja tiešsaistes pasākumā, piedaloties iniciatīvas organizatoriem, žūrijas locekļiem un pretendēntu kopienām visos Latvijas reģionos. Pasākuma laikā bija iespēja virtuāli aizceļot uz šo kopienu pagalmiem un centriem, kuros bija izveidotas tiešraides studijas.

Plašāk: <https://ej.uz/kawh>

Nedēļas aktualitātes

Seminārs par saimniekošanu GNP meža īpašumos

LLKC Meža konsultāciju pakalpojumu centrs nākamnedēļ piedāvā tiešsaistes seminārus meža īpašniekiem. Ikvienš interesents, iepriekš reģistrējoties, var pievienoties semināriem Zoom platformā. **8. jūlijā pl. 16.00 - "Aktualitātes Gaujas Nacionālā parka (GNP) teritorijas meža īpašumos", lektors Arnis Lielbārdis (Dabas aizsardzības pārvalde).**

Plašāk: <https://ej.uz/fyn8>

MKPC atsāk praktiskās nodarbības klātienē

Kopš MK noteikumi ļauj organizēt pieaugušo izglītības praktiskās nodarbības, kuras nav iespējams veikt attālināti, MKPC, ievērojot drošības noteikumus, atsāk Latvijas Lauku attīstības programmas mācības, nodrošinot teorētisko zināšanu apguvi Zoom platformā un tālmācībā, bet praktiskās nodarbības klātienē. Pieteikšanās un plašāka informācija pie attiecīgās mācību grupas organizētāja vai rakstot: apmacibas@mkpc.llkc.lv

Plašāk: <https://ej.uz/99fm>

Aicina pieteikties konkursam "Sakoptākais mežs 2021"

Latvijas Meža īpašnieku biedrība aicina meža saimniekus pieteikties konkursam "Sakoptākais mežs", lai dalītos savā pieredzē un palepotos ar meža īpašumos paveikto. Konkurss noritēs jau piekto gadu, un savu pieteikumu ikiens interesents var iesniegt līdz š.g. **5. jūlijam**.

Plašāk: <https://ej.uz/bc2r>

Meklējam koku ar stāstu

Līdz šā gada **15. jūlijam** jebkuram ir iespēja piedalīties konkursā "Eiropas Gada koks Latvijā"! Konkurss paredzēts, lai apzinātu un iepazītu kokus ar aizraujošiem stāstiem, iespaidīgiem izmēriem un nozīmīgu lomu kultūrvēsturiskā mantojuma un dabas vērtību saglabāšanā. Konkurss citās Eiropas valstīs notiek no 2002. gada, bet Latvija līdz šim nav piedalījusies.

Plašāk: <https://ej.uz/8ovo>

Aicina aktīvāk ziņot par vilku uzbrukumiem

Kopš šā gada sākuma Valsts meža dienests ir saņēmis 11 ziņojumus par vilku uzbrukumiem, tajos cietuši gan mājlopi, gan mājdzīvnieki. Dzīvnieku īpašniekus aicina aktīvāk ziņot par vilku uzbrukumiem.

Plašāk: <https://ej.uz/jhs6>

VMD turpina ievākt informāciju par lielo plēsēju izplatību

Valsts meža dienests (VMD) turpina vākt informāciju par lielo plēsēju - vilku un lūšu izplatību, izmantojot mūsdienām atbilstošas neinvazīvās tehnoloģijas. VMD aicina iesaistīties medniekus un citus interesentus, lūdzot iesūtīt fotogrāfijas, kurās fiksētas vilku un lūšu klātbūtnes pazīmes medību platībās, un to GPS koordinātes, nosūtot uz e-pasta adresēm vilki@vmd.gov.lv vai lusi@vmd.gov.lv.

Plašāk: <https://ej.uz/nvs4>

Spēcīgais vējš postījis Austrumvidzemes reģiona mežus

24. jūnija rītā Austrumvidzemes reģionā spēcīgās vēja brāzmas radīja būtiskus postījumus mežā. Lielākie postījumi konstatēti Gulbenes novadā, kur vienlaids bojātas mežaudzes ap 100 hektāru kopplatībā. Novērojumu stacijās stiprākās vēja brāzmas bija 26 metri sekundē un lielākais nokrišņu daudzums - 37 milimetri.

Plašāk: <https://ej.uz/xkmh>

Bebri ietekmē vairāk nekā pusi Latvijas upju

Dabas skaitīšanas eksperti, apsekojot saldūdens biotopu stāvokli, bebru darbības pazīmes - nogāztus kokus, bebru alas, apmetnes un dambjus, fiksējuši 60% no apsekotajiem upju posmiem. Datu četru dabas skaitīšanas sezonu laikā ir izskatīti un izsūtīti biotopu īpašniekiem, kā arī ikviens publiski pieejami dabas datu pārvaldības sistēmā Ozols (<https://ozols.gov.lv/pub>).

Plašāk: <https://ej.uz/dk13>

Uzsākts egles čiekuru svilņa monitorings

"LVM Sēklas un stādi" apsaimniekotajās plantācijās gaidāma ievērojama čiekuru raža, taču pastāv risks, ka to varētu sabojāt kaitēklis egļu čiekuru svilnis (*Dioryctria abietella Schiff.*). Tāpēc jau laikus ir svarīgi apzināt potenciālo bojājumu apjomus. Pirmoreiz Latvijas mežsaimniecības vēsturē 10 egles sēklu plantācijās tiek veikts šī tauriņa monitorings.

Plašāk: <https://ej.uz/yvxx>

Noskaidros viedokli par dabas aizsardzību Latvijā

Lai noskaidrotu sabiedrības attieksmi, zināšanas un izpratni par dabas aizsardzības jautājumiem Latvijā, Dabas aizsardzības pārvalde vairāku mēnešu garumā veiks plašu iedzīvotāju aptauju. Piedalīšanās aptaujā ir brīvprātīga. Anketas aizpildīšana prasīs aptuveni 20 minūtes, tā pieejama tiešsaistē <https://bit.ly/dabas-aizsardziba>.

Plašāk: <https://ej.uz/61tq>

Notikušas LVM "Silava" direktora vēlēšanas

Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" Zinātniskās padomes 2021. gada 29. jūnija sēdē, aizklāti balsojot, par LVM Silava direktoru vienbalsīgi ievēlēts mežzinātnu doktors Jurģis Jansons.

Plašāk: <https://ej.uz/xydx>

Mednieki atjauno dzīvotnes

20 gadu laikā Francijas Mednieku federācija finansējusi projektus, kuru rezultātā iestādīti 452 000 koku 564 dažādās vietās, kopā 342 ha meža un izveidoti 72,1 km dzīvžoga. Šis Francijā īstenotais projekts ir lielisks piemērs tam, kā mednieki jau daudzu gadu garumā patiesībā īsteno ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas mērķus.

Plašāk: <https://ej.uz/d7ur>

Eiropā pastāv neapšaubāma saikne starp medībām un dabas aizsardzību

Atbildot uz ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2030, kas pielīdzina medības tādiem resursu izmantošanas veidiem kā ogļu ieguve, FACE jūnija beigās prezentēja jauno Bioloģiskās daudzveidības manifestu, kas ir pirmā Eiropas mēroga platforma, kurā atspoguļots Eiropas 7 000 000 mednieku paveiktais un vēl ioplānotais, lai apturētu bioloģiskās daudzveidības samazināšanos.

Plašāk: <https://ej.uz/unyq>

Tiešraidē vērojami zaļās vārnas mazuļi

Jūnija beigās zaļo vārnu pāra apdzīvotā būrī Ādažu poligonā izšķīlušies zaļās vārnas mazuļi, kurus jaunie vecāki turpina aprūpēt. Jau sesto gadu ikviens ir aicināts vērot tiešraidi no zaļās vārnas būra Latvijas Ornitoloģijas biedrības YouTube kanālā.

Plašāk: <https://ej.uz/7neu>

MKPC plānotie semināri:

Norises laiks	Semināra tēma	Norises vieta	Kontaktinformācija
8. jūlijā plkst. 16.00	Aktualitātes Gaujas Nacionālā parka teritorijas meža īpašumos	Tiešsaistē Zoom platformā. Lai piedalītos seminārā, nepieciešams reģistrēties.	MKPC Cēsu nodaļa Laila Šestakovska, tālr. 28323647, laila.sestakovska@mkpc.llkc.lv

MKPC plānotās mācības:

Norises laiks	Tēma	Norises vieta	Kontaktinformācija
No 1. jūlijā līdz 16. jūlijam	Meža īpašniekiem nepieciešamās zināšanas meža apsaimniekošanā	talmaciba.llkc.lv Tiešsaistē Zoom platformā, praktiskās nodarbības Cēsu novadā	MKPC Cēsu nodaļa Laila Šestakovska, tālr. 28323647 laila.sestakovska@mkpc.llkc.lv MKPC Ziemeļvidzemes nodaļa Andris Viirs, tālr. 26108426 andris.virs@mkpc.llkc.lv
9., 10., 15., 16. un 17. jūlijs	Meža īpašniekiem nepieciešamās zināšanas meža apsaimniekošanā	talmaciba.llkc.lv Tiešsaistē Zoom platformā, praktiskās nodarbības Ozolniekos	MKPC Rīgas reģionālā nodaļa Rita Daščiora, tālr. 22019356 rita.dasciora@mkpc.llkc.lv MKPC Tukuma nodaļa Esmeralda Kalderauska, tālr. 27812527 esmeralda.kalderauska@mkpc.llkc.lv

* Meža konsultāciju pakalpojumu centrs piedāvā meža īpašniekiem informatīvos e-seminārus: <http://new.llkc.lv/lv/nozares/mezsaimnieciba-apmacibas/E-Semin%C4%81ri>

* MKPC aicina apgūt mezsaimniecības kursus tālmācībā <https://talmaciba/Mezsaimniecībā>.

Sagatavoja Sarmīte Grundšteine, MKPC

SEKOJET JAUNUMIEM!

facebook.com/LLKIC

[@LLKC_lv](https://twitter.com/LLKC_lv)

draugiem.lv/LLKC

www.llkc.lv

www.laukutikls.lv

LATVIJAS LAUKU
KONSULTĀCIJU UN
IZGLĪTĪBAS CENTRS

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

"Lauku E-Lapa" sagatavota LLKC Apgādā, vadītāja Iveta Tomsons, redaktore Dace Millere,
Andras Eriņas salikums.